

Силабус

Теоретична граматики англійської мови

Освітня програма Середня освіта (англійська мова та література)
Спеціальність 014.02 Середня освіта (Мова та література (із зазначенням мови))
Спеціалізація 014.021 англійська мова і література
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни обов'язкова

Викладач Оксана КАЛІБЕРДА
Кафедра іноземних мов і методики викладання
Контактний телефон +380 (50) 081 45 06
E-mail викладача oksanakaliberda@ukr.net

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3 / 90 год.	очна (денна)	16 год.	14 год.	60 год.	екзамен
	заочна (дистанційна)	4 год.	4 год.	82 год.	

Семестр: весняний

Мова навчання: українська, англійська

Ключові слова: морфологія, синтаксис, самостійні частини мови, службові частини мови, речення, просте речення, складне речення, головні члени речення, другорядні члени речення

Метою курсу є ознайомлення з основними принципами та особливостями морфологічної та синтаксичної будови сучасної англійської мови.

Предметом навчальної дисципліни є закономірності граматичної будови сучасної англійської мови.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **знати:** основні факти з історії розвитку граматичних теорій; сучасні підходи до класифікації частин мови та їх граматичні характеристики в сучасній англійській мові; основні синтаксичні теорії; теорію словосполучення; основні характеристики простого та складного речення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **вміти:** аналізувати граматичні явища з позицій досягнень сучасної лінгвістики; встановлювати класи слів з урахуванням диференційних ознак; визначати імпліцитні та експліцитні показники граматичних категорій класів слів; встановлювати типи синтаксичних структур на рівні словосполучень і речень; аналізувати синтаксичну структуру різних типів речень.

Компетентності та програмні результати навчання:

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності.

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 1. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

СК 2. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм з англійської та української мов, володіти англійською мовою, використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обрати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.

СК 6. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії англійської мови, теорії та історії літератури в практиці навчання у закладі загальної середньої освіти.

СК 15. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Уміти оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.

ПРН 2. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 4. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 15. Володіти творчо-критичним мисленням, творчо використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.

ПРН 17. Вчитися впродовж життя і вдосконалювати набуту під час навчання кваліфікацію з високим рівнем автономності.

Зміст курсу:

Theme 1. Morphological classifications. Morphological classifications in Ancient Indian and Latin grammars. Morphological classifications from the Middle Ages to the beginning of the 20th century. Morphological theory in the 20th century: Western linguistics. Morphological classifications in Soviet and post-Soviet linguistics. Field structure of parts of speech. Parts of speech as discourse-cognitive classes. Lexical and functional parts of speech.

Theme 2. Lexical parts of speech: noun, adjective, pronoun, numeral. Noun. Grammatical meaning. Morphemic structure. Subcategorization of nouns. Semantic classification. Formal classification. Grammatical categories: gender, number, case (case in traditional grammar, case in modern English grammars, theory of deep cases), syntactic functions. **Adjective.** Grammatical meaning. Morphemic structure. Grammatical category: degrees of comparison. Syntactic functions. Substantivized adjectives. Words denoting state. **Pronoun.** Grammatical meaning. Semantic classification. Personal pronouns. Possessive pronouns. Demonstrative pronouns. Reflexive pronouns. Interrogative pronouns. Relative pronouns. Indefinite pronouns. Negative pronouns. Defining pronouns. Reciprocal pronouns. Grammatical categories. **Numeral.**

Theme 3. Lexical parts of speech: verb, adverb, modal words, interjection. Verb. Grammatical meaning. Morphemic structure. Morphological, combinatorial and semantic classification. Functional classification. Grammatical categories: person and number, tense, aspect,

mood, voice. Non-finite forms of the English verb: infinitive, gerund, participle I, participle II, tense of English non-finite forms. **Adverb.** Grammatical meaning. Morphemic structure. Semantic classification. Morphological properties. Syntactic functions. **Modal words.** **Interjection.** Grammatical meaning. Structural and semantic classifications. Syntactic functions.

Theme 4. Functional parts of speech: article, preposition, conjunction, particle. Grammatical meaning. Semantic functions of the definite and indefinite articles. Semantic absence of the article. **Preposition.** Grammatical meaning. Structural and semantic classifications. Syntactic functions. **Conjunction.** Grammatical meaning. Structural and semantic classifications. Conjunction-words. **Particle.** Grammatical meaning. Semantic classification. Syntactic functions.

Theme 5. Syntax as branch of grammar. Syntactic theories. Syntactic theory in Soviet linguistics. Syntactic theories in Western linguistics (descriptive linguistics, glossemantics, post-Saussurean syntactic theories).

Theme 6. Theory of word combination. Definition of word combination. Classifications of word combination. Correlation between the meaning of a word combination and the meaning of its components. Word combination level and sentence level. Structural completeness of word combination. Valence. Types of syntactic relations in word combination (co-ordination, subordination, accumulation). Members of word combinations. Combinatorial relations. Notions of agreement, government and parataxis. Correlation of syntactic and semantic structure in word combinations (morphological status of the head and meaning of a word combination, lexical meaning of an element and choice of other members in word combinations).

Theme 7. Simple sentence. Definition of the sentence. Predication and other features of sentence. Sentence as central syntactic unit. Sentence as multidimensional phenomenon. Classification of sentences. Sentence structure: sentence parts (principal sentence parts, secondary sentence parts, independent sentence parts). Semantic characteristics of sentence parts. Compulsory and optional in syntax. Structural sentence patterns. Elementary sentence. Syntactic processes. Functional sentence perspective.

Theme 8. Composite sentence. From simple to composite sentence. Composite sentence: general remarks. Compound sentences. Complex sentences. Interrelation between sentences of different types. Asyndetic composite sentences. Inserted clauses.

Методи навчання: словесні (бесіда, пояснення, розповідь, лекція, інструктаж, дискусії ґруновані на наукових статтях, робота з підручником), наочні (ілюстрування, самостійне спостереження) та практичні (виконання практичних вправ, науково-пошукова робота).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, активна участь у практичних заняттях та виконання самостійної роботи.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер

Система оцінювання та вимоги: оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного контролю та підсумкового контролю. При оцінюванні враховується активна участь студентів у занятті, здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань, самостійної роботи. Підсумковий контроль відбувається у формі екзамену, який передбачає перевірку теоретичних знань та практичних навичок. Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання під час поточного контролю та екзамену вираховується за стобальною шкалою та шкалою.

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах	Частина підсумкової оцінки у балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		50	100
Лекційні заняття	8		
Практичні заняття	42		
Підсумковий контроль		50	
Екзамен	50		

Таблиця 2. Розподіл набраних студентом балів під час поточного контролю

Види робіт	Кількість набраних балів						
	1-17	18-25	26-29	30-32	33-39	40-45	46-50
	F	FX	E	D	C	B	A
Лекційне заняття 1	1	1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 2	1	1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 3		1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 4			1	1	1	1	1
Лекційне заняття 5				1	1	1	1
Лекційне заняття 6					1	1	1
Лекційне заняття 7						1	1
Лекційне заняття 8							1
Всього	2	3	4	5	6	7	8
Практичне заняття 1	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 2	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 3	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 4	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 5	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 6	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 7	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Всього	15	22	25	27	33	38	42
Разом	17	25	29	32	39	45	50

Таблиця 3. Шкала оцінювання підсумкового контролю

Кількість балів, набраних під час підсумкового контролю	Оцінка за шкалою ЄКТС
45-50	A
39-44	B
33-38	C

29-32	D
25-28	E
18-24	FX (з можливістю повторного складання)
1-17	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Таблиця 4. Внутрішня університетська шкала оцінювання

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел:

Основні

1. Алексеева І. О. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови: навч. посіб. Вінниця: Нова Книга, 2007. 328 с.
2. Ніконова В. Г. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови: навч. посіб. Вінниця: Нова Книга, 2018. 360 с.
3. Volkova L. M. Theoretical Grammar of English: Modern Approach. Київ: Освіта України, 2009. 356 с.

Додаткові

1. Уманець А. В. Theoretical Grammar 4 U: Morphology. Навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний університет, 2007. 50 с.
2. Valeika L., Buitkienė J. An Introductory Course in Theoretical English Grammar. Vilnius Pedagogical University, 2003. 135 p.
3. Гладуш Н. Ф., Павлюк Н. В. Contrastive Grammar: Theory and Practice = Порівняльна граMATика: теорія і практика: навч. посіб. Київ: Київський університет імені Б. Грінченка; Національний університет «Києво-Могилянська академія», 2019. 296 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ. URL: www.bdpu.org/library
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. A topically organized list of resources elsewhere on the Internet that may be of interest to the linguist. URL: <https://www.sil.org/linguistics/topical-links>
4. Google Академія. URL: <https://scholar.google.com>
5. International linguistic community online. URL: <https://linguistlist.org>
6. Lexico.com is a new collaboration between Dictionary.com and Oxford University Press (OUP) to help users worldwide with everyday language challenges. URL: <https://www.lexico.com>
7. FutureLearn Course. URL: <https://www.futurelearn.com>